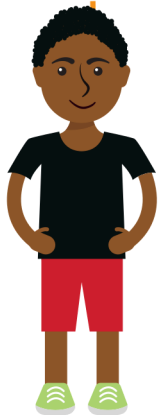

KARRIEREKOMPAS

1. KLASSE

FAGLIGT OG PÆDAGOGISK GRUNDLÆG

Dette forløb er udviklet som en progression fra Karrierekompasset i 0. klasse, hvor eleverne blev nysgerrige på spørgsmålet: Hvem arbejder omkring mig? I 1. klasse flyttes fokus fra genkendelse og fortælling til en mere undersøgende tilgang, hvor eleverne går på opdagelse i skolen som arbejdsplads og i de mange opgaver, funktioner og samarbejder, der får en skoledag til at hænge sammen.

Forløbet tager afsæt i elevernes nære omverden, konkrete erfaringer og begyndende evne til at stille spørgsmål, observere, tegne, skrive korte ord/sætninger og formidle noget til andre.

Forløbet understøtter særligt:

- Elevernes lyst til at lære gennem undersøgelse, samtale, leg og praktiske aktiviteter
- Arbejde med fællesskaber, ansvar og tilhørsforhold i skolen
- Elevernes sproglige udvikling gennem spørgsmål, fagord, fortælling og korte tekster
- Inddragelse af praktisk-musiske udtryksformer, bevægelse og samarbejde
- En begyndende forståelse for, at mennesker bidrager til fællesskabet på forskellige måder

Forløbet er samtidig forankret i Karrierekompasset, hvor karrierelæring i indskoling tager udgangspunkt i den nære omverden, elevernes erfaringer og mødet med mennesker og opgaver i hverdagen.

FORLØBETS FORMÅL (TIL LÆREREN)

Forløbet giver eleverne mulighed for:

- At undersøge, hvilke voksne der arbejder på og omkring skolen
- At opdage, at en skole rummer mange forskellige opgaver og funktioner
- At stille enkle spørgsmål og lytte til voksnes fortællinger
- At se sammenhænge mellem opgaver, ansvar, redskaber og fællesskab
- At udtrykke deres viden gennem tegning, leg, samtale, ord, små tekster og fælles produkter

Forløbet handler ikke om uddannelsesvalg, præstation eller fremtidsplaner. Det handler om nysgerrighed, undersøgelse, fællesskab og begyndende refleksion over, hvordan mennesker bidrager til hinanden i hverdagen.

PÆDAGOGISKE PRINCIPPER

- Der er ingen rigtige eller forkerte svar.
- Elevernes egne iagttagelser og spørgsmål er centrale.
- Læreren stiller åbne spørgsmål og hjælper eleverne med at sætte ord på det, de ser.
- Begrebet arbejde udfoldes gennem konkrete situationer, personer, redskaber og opgaver.
- Eleverne skal både lytte, undersøge, afprøve, skabe og formidle.
- Forløbet skal give plads til leg, bevægelse og praktiske aktiviteter.

FORLØBETS OPBYGNING

Forløbet består af 6 moduler, som kan gennemføres over 1–2 uger. Modulerne kan gennemføres samlet eller udvælges efter klassens behov og lokale muligheder.

MODUL	INDHOLD	VARIGHED
Modul 1	Fælles opstart – Hvad får en skole til at virke?	30–45 min.
Modul 2	Skole-safari – Vi undersøger arbejdspladsen	45–60 min.
Modul 3	Interview en voksen på skolen	1–2 lektioner
Modul 4	Værktøj, opgaver og ansvar	45–60 min.
Modul 5	Byg, tegn eller lav en plakat: Skolen som arbejdsplads	1–2 lektioner
Modul 6	Fælles afslutning – Hvad opdagede vi?	30–45 min.

1: FÆLLES OPSTART - HVAD FÅR EN SKOLE TIL AT VIRKE?

Varighed: 30-45 minutter

Lærerens opstart (sig fx – ordret)

“I 0. klasse talte I om, hvad mennesker omkring jer laver. I dag skal vi undersøge vores egen skole. Der er mange mennesker, som gør noget, så vores skoledag kan fungere. Jeg er nysgerrig på, hvad I allerede har lagt mærke til.”

Eksempler på samtalespørgsmål

- “Hvem møder vi på skolen i løbet af en dag?”
- “Hvad laver de voksne, når vi ikke er i gang med undervisning?”
- “Hvad ville vi opdage, hvis en opgave på skolen ikke blev gjort?”
- “Hvem hjælper hvem på en skole?”

Vigtigt

Lad eleverne gætte, fortælle og undre sig. Undlad at give en færdig forklaring på, hvad arbejde er. Saml i stedet deres udsagn på tavlen i ord, små tegninger eller symboler.

HANDS-ON OPGAVE: SKOLEN VIRKER FORDI...

Materialer

- Store ark eller tavle
- Post-its eller små sedler
- Tuscher

Aktivitet

- Eleverne tænker først selv: Hvad skal der ske, for at vi kan have en god skoledag?
- Eleverne tegner eller siger ét eksempel: døren låses op, der bliver ryddet op, nogen underviser, nogen hjælper, nogen laver mad, nogen passer på bygningen.
- Læreren samler udsagn under overskriften: “Skolen virker fordi ...”
- Afslut med at spørge: “Hvilke voksne tror I er med til det?”

2: SKOLE-SAFARI - VI UNDERSØGER ARBEJDSPLADSEN

Varighed: 45 minutter

Formål

At eleverne undersøger skolen som en arbejdsplads gennem observation, bevægelse og samtale.

Forberedelse

- Aftal korte stop med fx kontor, pedel/serviceleder, bibliotek/PLC, SFO, rengøring, køkken/kantine eller ledelse.
- Fortæl de voksne, at eleverne kun skal observere og stille få, enkle spørgsmål.
- Lav eventuelt små observationskort med ikoner: person, sted, redskab, opgave, hvem hjælpes?

Lærerens introduktion

“Nu skal vi gå på safari på skolen. Vi skal ikke finde dyr – vi skal finde opgaver. Vi skal kigge efter, hvad mennesker gør, hvilke ting de bruger, og hvem det hjælper.”

Eleverne kigger efter

- Hvem ser vi?
- Hvad laver personen?
- Hvilke redskaber eller ting bruger personen?
- Hvor foregår det?
- Hvem hjælper det?

HANDS-ON OPGAVE: OBSERVATIONSKORT

Materialer

- Et A5-ark pr. makkerpar
- Blyant
- Billeder/ikoner for elever, der endnu ikke skriver så meget

Aktivitet

- Eleverne arbejder i makkerpar.
- Ved hvert stop tegner de én ting, de ser personen bruge, eller én opgave, personen laver.
- Læreren noterer eventuelt elevernes ord på kortet.
- Tilbage i klassen lægges observationskortene på gulvet og sorteres efter steder, personer eller opgaver.

3: INTERVIEW EN VOKSEN PÅ SKOLEN

Varighed: 1 lektion

Formål

At eleverne øver sig i at stille spørgsmål, lytte og opdage, at voksne på skolen har forskellige opgaver og ansvar.

Forbered eleverne

“Når vi interviewer, spørger vi for at blive klogere. Vi skal ikke gætte svaret på forhånd. Vi skal lytte til det, den voksne fortæller.”

Forslag til spørgsmål

- “Hvad laver du på skolen?”
- “Hvem arbejder du sammen med?”
- “Hvem hjælper du?”
- “Hvad bruger du, når du arbejder?”
- “Er der noget, du gør hver dag?”
- “Er der noget, børnene ikke altid ser, at du gør?”

Organisering

- Klassen kan interviewe én voksen fælles.
- Små grupper kan interviewe forskellige voksne og fortælle tilbage til klassen.
- Eleverne kan tegne den voksnes opgave efter interviewet.

HANDS-ON OPGAVE: INTERVIEWKORT

Materialer

- Kort med 3 faste spørgsmål
- Plads til tegning eller ét ord
- Evt. iPad til lydoptagelse eller foto, hvis skolen tillader det

Aktivitet

- Eleverne vælger eller får tildelt ét spørgsmål.
- Efter interviewet tegner de noget, de hørte.
- Eleverne deler i makkerpar: “Jeg fandt ud af, at ...”

4: VÆRKTØJ, OPGAVER OG ANSVAR

Varighed: 45 minutter

Formål

At eleverne undersøger sammenhængen mellem redskaber, opgaver og ansvar på en skole.

HANDS-ON OPGAVE: HVEM BRUGER HVAD?

Materialer

- En kasse med genstande eller billeder fra skolen: nøgle, bog, kost, computer, plaster, bold, kalender, telefon, skruetrækker, kop, navneskilt, whiteboardtusch
- Billeder eller navne på skolens voksne/funktioner

Aktivitet

- Læreren tager én ting op ad gangen.
- Eleverne taler i makkerpar: “Hvem kunne bruge den?” og “Hvad kunne den bruges til?”
- Eleverne lægger genstanden ved en person/funktion – gerne flere steder, hvis den kan bruges af flere.
- Tal om, at samme ting kan bruges forskelligt af forskellige mennesker.

Åbne spørgsmål

- “Kan flere mennesker bruge den samme ting?”
- “Hvad sker der, hvis den ting mangler?”
- “Hvem har ansvar for noget her?”
- “Hvad betyder det at passe på noget, andre også bruger?”

EKSTRA HANDS-ON OPGAVE: OPGAVESTAFET

Aktivitet

- Kort med 3 faste spørgsmål
- Plads til tegning eller ét ord
- Evt. iPad til lydoptagelse eller foto, hvis skolen tillader det

5: BYG, TEGN ELLER LAV EN PLAKAT: SKOLEN SOM ARBEJDSPLADS

Varighed: 1-2 lektion

Formål

At eleverne bearbejder deres viden kreativt og viser, hvad de har opdaget om skolen som arbejdsplads.

Vælg én eller flere produktformer

- Tegn et sted på skolen, hvor nogen arbejder.
- Byg skolen som arbejdsplads i klodser, LEGO, pap eller genbrugsmaterialer.
- Lav en fælles plakat med overskriften: “Der er mange opgaver på vores skole”.
- Lav små “arbejds kort” med tegning + ord: person, sted, opgave, redskab.

HANDS-ON OPGAVER: BYG ET STED, HVOR NOGEN HJÆLPER FÆLLESSKABET

Materialer

- Kort med 3 faste spørgsmål
- Plads til tegning eller ét ord
- Evt. iPad til lydoptagelse eller foto, hvis skolen tillader det

Aktivitet

- Eleverne vælger eller får tildelt ét spørgsmål.
- Efter interviewet tegner de noget, de hørte.
- Eleverne deler i makkerpar: “Jeg fandt ud af, at ...”

6: FÆLLESAFSLUTNING - HVAD OPDAGEDE VI?

Varighed: 30-45 minutter

Samtale i rundkreds

- “Hvem mødte vi?”
- “Hvad blev vi overraskede over?”
- “Hvilke opgaver havde vi ikke tænkt på før?”
- “Hvordan hjælper de voksne skolen med at fungere?”
- “Hvilke opgaver har vi selv i klassen?”
- “Hvad vil vi gerne undersøge mere om en anden gang?”

HANDS-ON OPGAVE: FØR TROEDE JEG - NU VED JEG

Materialer

- Et foldet A4-ark eller to felter på et ark
- Blyanter/tuscher

Aktivitet

- I første felt tegner eller skriver eleverne: “Før troede jeg ...”
- I andet felt tegner eller skriver eleverne: “Nu ved jeg ...”
- Eleverne deler med en makker eller i mindre grupper.
- Læreren samler udsagn på tavlen som fælles afslutning.

FORSLAG TIL DIFFERENTIERING

- Elever, der skriver lidt, kan skrive enkelte ord eller korte sætninger til deres tegninger.
- Elever, der endnu ikke skriver selvstændigt, kan fortælle, mens læreren eller en makker skriver elevens ord.
- Brug billeder, ikoner og konkrete genstande som støtte.
- Lad eleverne vælge mellem at tegne, bygge, vise med kroppen eller fortælle.
- Giv elever med behov for forudsigelighed en tydelig rute, faste spørgsmål og visuel oversigt over modulerne.
- Udfordr elever, der har brug for mere, med spørgsmål som: “Hvad ville der ske, hvis ingen gjorde den opgave?” eller “Hvilke opgaver hænger sammen?”

MULIGE VOKSNE OG STEDER PÅ SKOLEN

- Klasselærer og pædagoger
- SFO-personale
- Skoleleder eller afdelingsleder
- Sekretær/kontor
- Pedel/serviceleder
- Rengøringspersonale
- Bibliotek/PLC
- Kantine/køkken
- Sundhedsplejerske
- Tandpleje, hvis relevant
- Gårdvagt eller andre voksne i frikvarteret

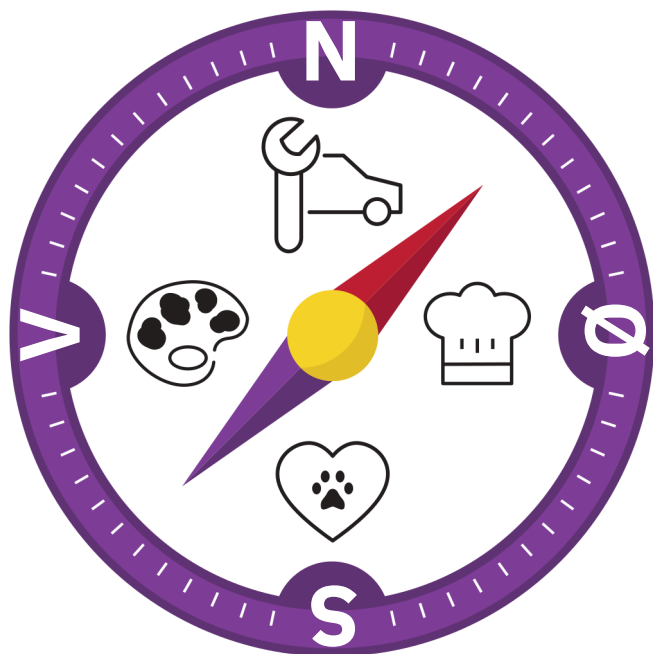
Vælg få voksne ad gangen. Det er bedre med korte, konkrete møder end mange oplæg.

EVALUERING I 1. KLASSE

Forløbet evalueres gennem:

- Elevernes deltagelse i samtaler, safari og interview
- Observationskort, tegninger, byggerier, plakater eller arbejdskort
- Elevernes mundtlige formidling: “Jeg fandt ud af ...”
- Lærerens observationer af nysgerrighed, samarbejde og brug af nye ord
- Fælles afslutning med “Før troede jeg – nu ved jeg”

Evalueringen skal være formativ og undersøgende. Fokus er ikke på, om eleverne kan gengive bestemte jobtitler, men om de får øje på opgaver, samarbejde, redskaber og betydning for fællesskabet.

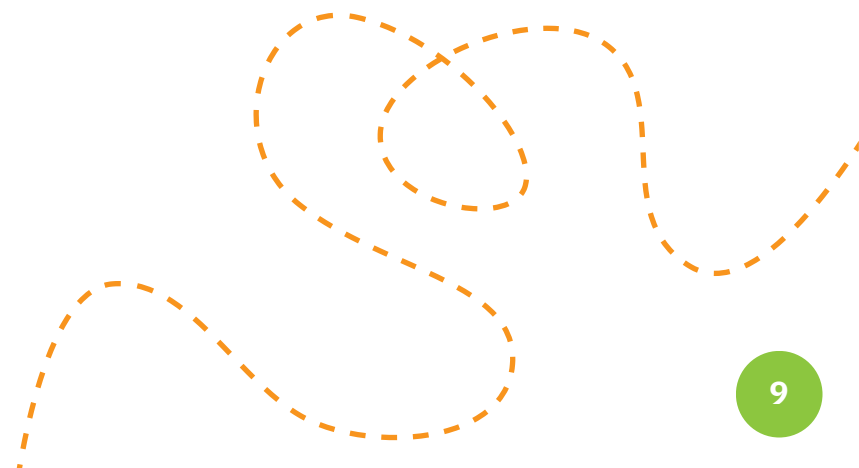

FORLØBETS ROLLE I KARRIEREKOMPAS KOLDING

Forløbet i 1. klasse bygger videre på 0. classes fokus på den nære omverden og spørgsmålet “Hvem arbejder omkring mig?”. I 1. klasse bliver eleverne mere undersøgende og går tættere på skolen som et konkret eksempel på en arbejdsplads.

Progressionen kan beskrives sådan:

- 0. klasse: Jeg opdager, at mennesker omkring mig laver forskellige ting.
- 1. klasse: Jeg undersøger, hvilke opgaver og mennesker der får min skole til at fungere.
- 2. klasse og videre: Eleverne kan gradvist møde flere arbejdsfællesskaber uden for skolen og begynde at undersøge sammenhænge mellem interesser, færdigheder, fællesskaber og samfund.

KORT FORÆLDREINFORMATION (KAN KOPIERES)

Kære forældre

I den kommende tid arbejder 1. klasse med Karrierekompasset og forløbet “Med skolen på arbejde”. Eleverne skal undersøge skolen som arbejdsplads og blive nysgerrige på de mange voksne, opgaver og samarbejder, der får en skoledag til at fungere.

Forløbet handler ikke om, hvad børnene skal være, når de bliver voksne. Det handler om at opdage, stille spørgsmål, lytte og få øje på, hvordan mennesker bidrager til fællesskabet på forskellige måder.

I må meget gerne tale med jeres barn om, hvilke opgaver I selv møder i hverdagen – både hjemme, på arbejde og i fritiden.

Venlig hilsen

Klassens voksne

